

Bireysel Gaye Raporu

Gaye Denklemi, Gaye Pusulası ve Gaye-Angajman Matrisi ile hazırlanmış kişisel keşif ve gelişim raporu. Selim Oktar'ın *Gaye* kitabındaki bilimsel çerçevelere dayanır.

HAZIRLANAN

Deniz Karaca

PROFİL

Ürün Yöneticisi • 34 • İstanbul

TARİH

14 Temmuz 2026

GAYE SKORU

4,5 → 12,6

Yönetici Özeti

Deniz, dışarıdan bakıldığında "başarılı" bir kariyerin bütün işaretlerini taşıyor: iyi maaş, tanınırlık, terfi. İçeriden bakıldığında ise tablo farklı — "neden bunu yapıyorum?" sorusu aylardır cevapsız. Bu rapor, o sorunun cevabını kitaptaki dört çerçeveye adım adım görünür kılıyor.



"Gayeniz fızızlenmiş ve doğru yoldasınız; ama onu bugün taşıyan yapı, işiniz değil, işinizin kenarında kalan saatler. Denklem bunu net söylüyor: pay güçlü, payda ağır, motivatörler düzensiz besleniyor. İyi haber şu — kösteklerinizin neredeyse tamamı **müdahale edilebilir** türden."

Üç kritik bulgu:

- **Gayeniz zaten belli, adres yanlış.** En yüksek puanlı itici gücünüz (mentorluk, 7/10) işinizin dışında yaşıyor. Gaye ile mesainin kesişimi bugün %20'nin altında.
- **Payda müdahaleye açık.** Köstekleriniz yapısal değil, davranışsal: özkuşku, mükemmeliyetçilik, takvim. Üçü de 90 günlük planla küçültülebilir — C: 7 → 4 hedefi gerçekçi.
- **Motivatör Düzeyiniz kaldırıcı noktanız.** M = 0,50'den 0,85'e çıktığında köstekleriniz aynı kalsa bile skorunuz neredeyse üçe katlanıyor. Kitaptaki bileşik faiz etkisi tam olarak bu.

Tek cümlelik gaye taslağınız

"Karmaşığı sadeleştirerek insanların kendi potansiyellerini keşfetmelerine yardımcı olmak."

Keşif Soruları: Dört Ayna

Kitabın 1. bölümündeki keşif soruları, gayenin ham maddesini ortaya çıkarır. Deniz'in cevaplarından damıtılan desenler:

TUTKU VE İZ

Para, statü ve zorunluluk denklemden çıkarıldığında geriye üç şey kalıyor: **mentorluk, yazmak, karmaşık problemleri sadeleştirmek**. "Senin söylediğin şey hayatımı değiştirdi" cümlesi, Deniz'in zamanı unuttuğu tek an.

ANLAM VE BAĞ

Anlam, başkasının potansiyelinin açığa çıktığı anda üretiliyor — ürün lansmanlarında değil. Anlatınca gözlerinin parladığı konu B2B yol haritaları değil, **insan dönüşümü hikâyeleri**.

ENGELLER VE DAYANIKLILIK

En büyük engel dışarıda değil, içeride: **özkuşku ve mükemmeliyetçilik**. Geçmişteki zor dönemden çıkaran şey ise bir mentorun cümlesiydi — bugün başkalarına verdiği şeyin aynısı.

GELECEK VE MİRAS

10 yıl sonra görmek istediği tablo: **kendisine dokunan mentorluk döngüsünü büyüterek geri vermiş olmak**. İz, ürünlerde değil; insanların birbirine tuttuğu ışıktadır.

Kitabın diliyle: Gaye pusuladır — yön gösterir ama tek bir varış noktası değildir. Deniz'in pusulası yıllardır aynı yönü gösteriyor; bu rapor sadece iğnenin üstündeki tozu alıyor.

ANLAM CÜMLESİ (ADIM 8)

"Bana mentorluk edenlerin başlattığı döngüyü büyüterek geri vermek — dokunduğum her insanın bir başkasına ışık tutması."

Gaye Haritası: Bileşen Analizi

Her madde iki kez puanlandı: bugünkü durum ve doğru müdahaleyle ulaşılabilecek düzey (1-10). Köstekte yüksek puan = güçlü engel.

İtici Güçler — "Gayeme ulaşmak için ne yapıyorum?"	Bugün	Gelecek	Okuma
Genç girişimcilere birebir mentorluk	7	9	En güçlü kas; haftalıklaştırılmalı
Karmaşığı sadeleştiren içerikler yazmak	5	8	Düzensiz; ritim kazanmalı
İşte karmaşık ürün problemlerini çözmek	6	7	Gayeyle kesişen kısmı büyütülmeli
A • İtici Güçler ortalaması	6,0	8,0	+2,0 gelişim

Destekler — zemine bastıran faktörler	Bugün	Gelecek	Okuma
Eşinin kariyer değişimine açık desteği	8	9	En sağlam zemin
Mentorluk topluluğu ve hoca ağı	6	8	Aktifleştirilmeli
Finansal güvence dönemi	6	7	Zaman penceresi ~2 yıl
İstanbul girişimcilik ekosistemi	4	8	Neredeyse hiç kullanılmıyor
B • Destekler ortalaması	6,0	8,0	+2,0 gelişim

Köstekler — iç ve dış engeller	Bugün	Gelecek	Okuma
Özkuşku: "Ben bunu yapabilir miyim?"	8	5	Davranışsal; küçük zaferlerle eritilir
Mükemmeliyetçilik / analiz felci	7	4	"Bitmişten iyi" ilkesiyle
Haftada 50+ saat iş yoğunluğu	7	4	Takvim tasarımı sorunu
Başarısızlık korkusu (finansal risk algısı)	6	3	Güvence + küçük deneylerle
C • Köstekler ortalaması	7,0	4,0	-3,0 hafifleme

Motivatörler — engele rağmen yolda tutanlar	Bugün	Gelecek	Okuma
"Hayatımı değiştirdin" geri bildirimleri	7	9	En güçlü yakıt; görünür kılınmalı
Mentorluk borcunu döndürme duygusu	6	8	Anlam cümlesinin çekirdeği

Yeni fikir üzerinde çalışma hazzı	4	8	Kendi projesi yok; plan bunu açıyor
Eşiyle paylaşılan gelecek hayali	3	9	Henüz konuşulmamış; konuşulacak
M • Motivatör Düzeyi = toplam ÷ (sayı × 10)	20/40 → 0,50	34/40 → 0,85	Kaldıraç noktası

Gaye Denklemi: Skorun Hesabı

$$\text{Gaye Skoru} = (A + B) / C^{(1 - M)}$$

Pay: İtici Güçler + Destekler — kapasiteyi kurar · Payda: Köstekler — kapasiteyi aşındırır · M: Motivatör Düzeyi, engelin etkisini modüle eden dayanıklılık üssü

BUGÜN

$(6 + 6) / 7^{(1-0,50)} = 12 / 7^{0,50} = 12 / 2,65 = 4,5$
Gelişen aşama

GELECEK

$(8 + 8) / 4^{(1-0,85)} = 16 / 4^{0,15} = 16 / 1,23 = 12,6$
Çok Güçlü aşama

ΔGAYE

$12,6 - 4,5 = +8,1$
Pozitif fark = büyüme alanı. Kitabın ölçeğinde olağanüstü bir gelişim potansiyeli.

0-2 • Filiz

Gaye henüz kök salmamış.
Bölüm 1-2'ye dönün, keşif sorularını yeniden çalışın.

2-5 • Gelişen ← bugün

Doğru yoldasınız; düşük değişkeni besleyin. Deniz için: M ve takvim.

5-10 • Güçlü

Gaye hayata yansıyor; odak koruma ve derinleştirme.

10+ • Çok Güçlü ← potansiyel

Gaye kendi ekosistemini üretiyor; paylaştıkça derinleşir.

Denklemin söyledikleri:

- **Üstel etki sizin lehinize.** Kitaptaki bileşik faiz benzetmesini hatırlayın: M = 0,50'de kösteklerin karekökünü hissediyorsunuz ($7 \rightarrow 2,65$). M = 0,85'e çıktığında aynı köstekler 1,23'e iner — engeller ortadan kalkmaz ama sizi durduramaz hale gelir.
- **Ayşe Öğretmen paraleli.** Kitaptaki Ayşe örneğinde köstekler sabit kalırken motivatörlerin uyanması skoru 1,0'dan 5,0'a taşıdı. Sizin hikâyenizde aynı mekanizma "kendi projesi" ve "eşle paylaşılan hayal" motivatörlerinin uyanmasıyla çalışacak.
- **Emre uyarısı sizin için de geçerli.** Skor yükselse bile dijital okuryazarlık Emre'yi nasıl tavana çarptıracaksa, sizin tavanınız da "işiniz ile gayeniz arasındaki %20'lik kesişim". Yapısal çözüm 90 günlük planın 3. fazında.

Gaye-Angajman Matrisi: Haritadaki Yeriniz

16 soruluk batarya (8 angajman + 8 gaye birlikteliği, 1–5 ölçeği). Skorlarınız: **Angajman 32/40** · **Gaye Birlikteliği 20/40**



Angajman tek başına yeterli değildir: yüksek bağlılıkla anlamsız bir yolda koşmak, uzun vadede tükenmişliğe gider. Gaye birlikteliği tek başına da yetmez. İkisi birlikte — I. Kadran — hem birey hem kurum için en sürdürülebilir varoluş biçimidir.

Gaye Pusulanız: Dört Katman

Kitabın 6. bölümündeki çerçeveye, Deniz için hazırlanan taslak pusula. Her katman meşruiyetini bir üstteki katmandan alır.

GAYE

Kuzey Yıldızı — "Neden varım?"

Karmaşığı sadeleştirerek insanların kendi potansiyellerini keşfetmelerine yardımcı olmak.
Zaman, koşul ve kariyerdan bağımsız; mühendislikte de, mentorlukta da, yazıda da aynı cümle çalışıyor.

DEĞERLER

Pusulanın Manyeti — en fazla üç

Sadelik

Cömert bilgi paylaşımı

Dürüst cesaret

Stres testi: "Prestijli ama karmaşıklığı satan bir danışmanlık teklifi gelse, sadelikten taviz verir miydim?" Cevap hayırsa değerdir — Deniz'in cevabı hayır.

VİZYON

Hedef Nokta — 5 yıl

5 yıl içinde 1.000 genç girişimcinin ilk adımını atmasına eşlik etmiş; karmaşığı sadeleştiren, kendi kendine yaşayan bir öğrenme topluluğu kurmuş olmak.

MİSYON

Yürüme Yolu — bugün

Her hafta en az bir girişimciyle birebir çalışmak; her ay teknik bir karmaşayı herkesin anlayacağı bir içeriğe dönüştürmek; her çeyrekte döngüye bir yeni mentor kazandırmak.

Karar süzgeci: Bundan sonra her önemli fırsatın önünde tek bir test sorusu durmalı: *"Bu karar gayeme hizmet ediyor mu?"*

Kitabın uyarısıyla: bu çerçeve yılda bir bakılan bir belge değil, her kararın önünde duran bir sorudur.

İlgisizlik kırılması

İşiniz gayenize bağlanmadan sürerse
"ne yaptığını bilen ama neden yaptığını bilmeyen" hali kalıcılaşır.

Tamamlanmamışlık kırılması

Mentorluğun etkisini görünür
kılmazsanız (defter tutun — Emre gibi) anlam buharlaşır.

Değişkenlik kırılması

Gaye cümlelerinizi her bağlamda yeniden
tarif etmeyin; tek cümle, her yerde aynı.

TORCH Aynası: Veriler Ne Diyor?

TORCH Araştırması (2020–2023, 5.000+ katılımcı, 350+ derinlemesine görüşme, 60 odak grubu) bulgularının Deniz'in profiline yansımaları:

r = 0,71

Gaye netliği ile angajman arasında güçlü doğrusal ilişki. Skorunuz bir basamak yükseldiğinde angajmanınız ortalama %18 artar — II. kadrandan çıkışın matematiği bu.

%62

Gayesi netleşen katılımcıların üç yıl içinde büyük bir hayat kararı alma oranı. Net gaye statükoyu eritir; bu rapor bir kararın başlangıcı olabilir.

%29

"Benim gayem ile şirketimin gayesi örtüşüyor" diyen kurumsal yöneticilerin oranı. Deniz yalnız değil; ama çoğunluğa karışmak zorunda da değil.

%34

Üç yılda Gaye Skoru artan katılımcılarda mutluluk göstergesindeki ortalama yükseliş. Gaye yön değil, sağlık göstergesidir.

TORCH'un Soo-Jin ve Zeynep örneklerindeki desen Deniz'de de aynı: gaye netleştikten sonra zorluklar aynı kalır ama onları taşıma kapasitesi kökten değişir. Denklemin diliyle — M yükselir, payda hafıflar, skor artar.

KÜLTÜREL NOT

Türk katılımcılarda gaye keşfi en sık "ailem ve toplum" ekseninde demirleniyor. Deniz'in anlam cümlesindeki "döngüyü geri verme" motifi bu desenle birebir örtüşüyor — gayeniz kültürel köklerinle uyumlu, bu da sürdürülebilirliğini artırıyor.

90 Günlük Eylem Planı

Bugün/Gelecek analizindeki önceliklendirme mantığıyla: Önce hızlı kazanımlar (düşük bugün × yüksek gelecek), sonra yapısal hamleler.

Faz	Eylem	Hedef Bileşen
1-30 gün	Emre'nin defteri: her mentorluk görüşmesinden sonra tek satır etki notu. Ayın sonunda 4+ satır birikmiş olmalı.	M: 0,50 → 0,60
	Eşyle "gelecek hayali" konuşması: finansal güvence penceresi, 2 yıllık geçiş senaryosu, ortak beklentiler.	M + B
	Takvim ameliyatı: haftada 3 saatlik dokunulmaz "gaye bloğu" (mentorluk + yazı). 50 saatin içinden değil, yerine.	C: takvim köstegi
31-60 gün	"Bitmişten iyi" deneyi: mükemmel olmayan ilk içeriği yayımlamak. Ölçüt beğeni değil, yayımlanmış olması.	C: mükemmeliyetçilik
	Şirket içi pilot: İK ile "genç yetenek mentorluk programı" görüşmesi — içeriden hizalama kapısının testi.	A + gaye birlikteliği
	Ekosistem aktivasyonu: ayda 2 girişimcilik etkinliği; hoca ağıyla fikir testi (destek 4/10 → 6/10).	B
61-90 gün	İki kapı değerlendirmesi: içeriden hizalama vs. dışarıdan inşa — her iki yolun 90 günlük verisiyle karar matrisi.	Yapısal
	Gaye cümlesini kamuya açmak: kısa bir "neden" yazısı yayımlamak. Kitabın ilkesiyle: gaye eylemle sınıılır.	A + M
	Yeniden ölçüm: formu baştan doldur, yeni skoru hesapla. Beklenti: 4,5 → 6+ (Güçlü bandına giriş).	Takip

90 GÜN HEDEFİ

6+

Güçlü bandı

M HEDEFİ

0,65

↑ 0,15

C HEDEFİ

5,5

↓ 1,5

YENİDEN ÖLÇÜM

Q4

Çeyreklik pusula

Kapanış: Kendi çizginizi çizin

Miró, o devasa kanvasa yıllarca içinden geçerek ulaştığı çizgiyi bir dakikada çizmişti. Bu rapor sizin kanvasınızın ön çalışması — çizgi ne kadar sade, ne kadar net olursa o kadar güçlüdür. Form dönemsel bir pusuladır: her çeyrekte yeniden doldurun; değişen skorlar gelişim alanınızı gösterir. **Sıra sizde.**

Bu rapor, Selim Oktar'ın Gaye kitabındaki Gaye Denklemi, Gaye Haritası, Gaye Pusulası ve Gaye-Angajman Matrisi çerçeveleriyle hazırlanmıştır. Örnek profil kurgusaldır. Yöntem ve araştırma detayları için: kitabın 2., 6. ve 8. bölümleri ile TORCH metodoloji eki. • gayenibul.netlify.app